

Svrha Opštih uslova nabavke roba i usluga (u daljem tekstu: OUN) je unificiranje postupka nabavke u svim firmama poslovne grupacije pri tome uvažavajući različita zakonska rješenja zemalja u kojima se primjenjuju: Ovaj dokument je urađen u skladu sa važećim zakonskim odredbama Bosne i Hercegovine u trenutku potpisivanja i biće usklađivan, po potrebi. Predstavlja operativni alat za definisanje elemenata koje treba da sadrže ugovori o nabavci roba i usluga.

1. Polje primjene

- 1.1 STUDEN-AGRANA d.o.o. Brčko, ul. Industrijska br.4, (u daljem tekstu Naručilac) u pravnom prometu nastupa u svojstvu kupca robe odnosno naručioca usluga, te za sve upite, narudžbe i nabavke te ostale pravne poslove i aktivnosti sprovedene u cilju nabavke roba i usluga od Izvršioca, kao osnov koristi ove OUN. Naručilac i Izvođač se slažu da će se OUN odnositi na sve, uključujući i buduće, poslove i radnje vezane za nabavku roba i izvršenje usluga.
- 1.2 Izvršilac razumije i prihvata da Naručilac neće priznati nijedne uslove koji nisu u skladu sa ovim OUN a mogu biti uključeni u potvrde o narudžbi ili druge poslovne dokumente Izvršioca. Konkretno, prihvatanje izvršene isporuke ili usluge ili izvršenje plaćanja od strane Naručioca, neće predstavljati njegovu saglasnost sa drugim uslovima osim onih definisanih u OUN.
- 1.3 Svaki dogovor oko prihvatanja uslova koji odstupaju od ovih OUN mora biti potvrđen od strane Naručioca u pisanoj formi da bi bio važeći.
- 1.4 U slučaju nedosljednosti između pojedinačnih elemenata narudžbenice/ugovora između Naručioca i Izvršioca, ovi dokumenti će imati prioritet slijedećim redoslijedom: (a) narudžbenica i/ili ugovor; (b) prilozi koji predstavljaju sastavne dijelove narudžbenice/ugovora, kao što su zabilješke o pregovorima i (c) OUN. Svi dogovoreni uslovi moraju biti u skladu sa relevantnim zakonskim odredbama.
- 1.5 Ni narudžbenica/ugovor ni OUN ne ograničavaju ostala zakonska prava Naručioca.

2. Zaključenje i uslovno odustajanje od ugovora

- 2.1 Ugovor između Naručioca i Izvršioca će se smatrati zaključenim kad Kupac izda narudžbenicu u pisanoj obliku i/ili potpiše ugovor.
- 2.2 Nalozi i narudžbe izdate od strane Naručioca će biti smatrane prihvaćenim izuzev ako budu izričito odbijene u pisanoj formi, odmah nakon prijema.
- 2.3 Naručilac može odustati od narudžbenice upućene Izvršiocu, ukoliko Izvršilac u roku od najkasnije 10 (deset) dana od dana prijema narudžbenice takav prijem nije pisano potvrdio - „potvrda narudžbenice“. Narudžbenica odnosno potvrda narudžbenice može biti razmjenjena među stranama i putem elektronske razmene podataka (e-mail, faks i tome slično) ukoliko je takav način komunikacije prethodno izričito dogovoren između Naručioca i Izvršioca.
- 2.4 Naručilac u svako doba ima pravo na odustajanje od svih datih naloga i narudžbi, pogotovo u slučaju:
  - ako Izvršilac uprkos jedne opomene i odobrenog naknadnog roka od 5 (pet) dana kasni sa isporukom robe ili pružanjem usluge od dana dolaska u zakašnjenje i
  - ako bude pokrenut postupak prinudnog poravnjanja, likvidacije, stečaja ili sličan postupak bude pokrenut ili prijati da bude pokrenut protiv Izvršioca.

3. Cijena

- 3.1 Cijene navedene u narudžbenici/ugovoru su fiksne i nepromjenjive u valuti definisanoj u narudžbenici/ugovoru, za period od zaključenja sve do potpunog izvršenja ugovorene isporuke roba i/ili usluga, i ne podliježu bilo kakvom povećanju cijena.

4. Potpuno izvršenje

- 4.1 Izvršilac je dužan u okviru svog obima isporuka i usluga izvršiti sve potrebne isporuke i usluge da bi se postigao ugovoreni rezultat, čak i ako one nisu navedene ili ako se ne pojavljuju u upitu, u tehničkoj dokumentaciji, narudžbenici ili ostalim dokumentima Naručioca.

5. Formiranje cijene i prelazak rizika

- 5.1 Izvršilac i Naručilac se slažu da ovdje budu primjenjene odredbe o osnovama cijena, prenosu rizika i carinskim obavezama prema važećim INCOTERMS uslovima.
- 5.2 Rizik propasti odnosno oštećenja stvari u slučaju nabavke robe prelazi na Naručioca momentom primopredaje, a za slučaj da se predmetna roba ugrađuje ili montira, momentom izvršenog prijema takve montaže odnosno ugradnje i nakon izvršenog testa i potpisanog zapisnika o uspješnom testiranju.
- 5.3 Roba koju je Izvršilac otpremio Naručiocu mora biti praćena odgovarajućom popisnom listom odnosno otpremnom dokumentacijom i vidljivo navedenim brojem Narudžbenice. Izvršilac je dužan da bez odlaganja Naručiocu uputi obavještenje o otpremanju zajedno sa popisnom listom.
- 5.4 Ukoliko Izvršilac sam ne vrši isporuku robe a nema drugačijih instrukcija Naručioca, Izvršilac je dužan da transport organizuje sa pažnjom dobrog privrednika i po najpovoljnijim tržišnim prilikama.

6. Avans

- 6.1 Naručilac plaća ugovoreni avans samo na osnovu ispostavljenog računa za avansno plaćanje, praćenog dokazom o potpunom osiguranju povrata isplaćenog avansa putem bankarske garancije (u skladu sa tačkom 22.4. OUN).

7. Djelimična isplata /Djelimična isporuka

- 7.1 Naručilac će izvršiti bilo koje djelimično plaćanje definisano narudžbenicom/ugovorom isključivo nakon prijema dokaza od strane Izvršioca o izvršenoj djelimičnoj isporuci robe ili usluge, a u skladu sa ugovorenim za tu konkretnu djelimičnu isporuku ili uslugu (PLAĆANJE PO FAZAMA) te nakon preuzimanja isporuke odnosno prihvatanja usluge i prijema validnog računa za izvršenu djelimičnu obavezu.
- 7.2 Naručilac zadržava pravo da vrati nedogovorene djelimične isporuke kao i da otkáže ostatak isporuke.

8. Računi i rokovi plaćanja

- 8.1 Izvršilac će izdati djelimične račune i konačne račune najkasnije trideset dana od dana izvršenja isporuke robe ili usluge i njihovog preuzimanja odnosno prihvatanja, a u skladu sa ugovorenim.

- 8.2 Računi se ispostavljaju u formi koja omogućava Naručiocu da ih pregleda koristeći razuman napor; biće isključivo dostavljani putem pošte ili lično (STUDEN-AGRANA Rafinerija šećera, d.o.o. Brčko, Industrijska street Nr. 4; 76100 Brčko distrikt BiH; VAT-ID: 600216940000). Računi za izvršene isporuke i usluge će sadržati i broj narudžbenice. Svi dokumenti koji su neophodni za odobrenje isporuka roba i usluga (obračuni količine, preračunavanja cijena, crteži, dostavnice, dokumentacija o radnim satima, test uspjehnosti i sl.) će biti priloženi u potpuno preglednoj formi. Ukoliko se u jednoj koverti šalje više računa, prilozi moraju biti pričvršćeni uz odgovarajući račun. Računi moraju biti u skladu sa važećim propisima BiH odnosno Distrikta Brčko, a naročito u skladu sa propisima koji regulišu PDV. Naručilac ima pravo da vrati račun ukoliko ne sadrži bilo koji od zakonski propisanih elemenata.
  - 8.3 U slučaju da je račun neispravan ili ne sadrži sve propisane elemente ili nije u skladu sa ovim OUN, on će u roku od 30 dana biti vraćen Izvršiocu na ispravku, a Izvršilac mora dostaviti ispravan račun u roku od 30 dana. Rok za plaćanje ponovo počinje teći od trenutka prijema ispravnog računa. Izvršilac je saglasan da izda knjižno odobrenje u skladu relevantnim zakonskim odredbama.
  - 8.4 Ugovorene djelimične isplate i bankarska garancija moraju biti priloženi uz prvi račun za djelimičnu isplatu. Bankarska garancija će, takođe, biti dostavljena zajedno sa računom za avansno plaćanje na adresu navedenu u ovim OUN. U cjelosti izvršena isporuka roba ili usluga će biti obračunata u konačnom računu; pri tome se ovdje uzimaju u obzir sve svađnjene štete/ugovorne kazne, premije i slično. Izvršilac nema pravo na kompenzaciju potraživanja od Naručioca u odnosu na potraživanja koje Naručilac ima prema njemu. Izdavanjem konačnog računa, Izvršilac izjavljuje da je fakturisao sve isporuke i usluge vezane za izvršenje konkretnog ugovora/narudžbenice i svih drugih potraživanja te se eksplicitno odriče da istakne bilo koji drugi zahtjev koji proističu iz tog ugovora.
  - 8.5 Konačnim računom se smatra račun kojim su prethodili računi za isplate po djelimičnim isporukama roba ili uslugama. Djelimične isplate koje su već izvršene će biti naznačene u konačnom računu.
  - 8.6 Uslovi plaćanja za djelimične i konačne račune navedeni u narudžbenici/ugovoru će biti preračunati od strane Naručioca po prihvatanju isporuke robe ili usluge u skladu sa ugovorenim a nakon prijema računa. Plaćanje računa izvršava se samo pod uslovima koji su navedeni u narudžbenici/ugovoru. Naručilac će priznati troškove pakovanja samo ukoliko su eksplicitno dogovoreni.
  - 8.7 Rok za plaćanje počinje teći od trenutka kada se roba ili usluge stave na raspolaganje Naručiocu u ugovorenom stanju i od datuma prijema ispravnog računa.
- ## 9. Odgovornost za izvršene usluge inženjeringa
- Izvršilac garantuje ispravnost i potpunost usluga inženjeringa, konsultantskih usluga te kompletne dokumentacije.
- ## 10. Odgovornost za dokumentaciju
- Izvršilac je svjestan da je od posebnog značaja ispunjenje njegovih obaveza u pogledu dokumentacije, u skladu sa dogovorenim, i odgovara u slučaju kasnog dostavljanje ili dostavljanja nepotpune dokumentacije.
- ## 11. Odgovornost Izvršioca prema Naručiocu
- 11.1 Naručilac neće biti odgovoran za gubitke ili štete koje Izvršilac prouzrokuje trećim licima.
  - 11.2 Naručilac ne snosi nikakvu odgovornost ili solidarnu odgovornost za svoje učešće u bilo kojoj isporuci ili usluzi, uključujući ali se ne ograničavajući na kontrolu isporuke, a vezano za dostavu instrukcija i dokumentacije Izvršiocu i sl.; Izvršilac se odriče svakog prava na isticanje prigovora za odgovornost Naručioca po tom osnovu.
- ## 12. Ostvarivanje prava od strane Izvršioca
- 12.1 Izvršilac mora voditi urednu evidenciju o isporukama i uslugama koje su izvršene a nisu obuhvaćene ugovorenim obimom isporuke roba i usluga, a tu evidenciju mora predati u roku od sedam dana od dana početka izvršenja isporuke ili vršenja usluge Naručiocu na pisanu potvrdu i priznanje te vrste i obima predmetnih isporuka roba i usluga, u suprotnom gubi sva prava.
  - 12.2 Ostala potraživanja koja Izvršilac može imati prema Naručiocu, bez obzira po kojem pravnom osnovu, Izvršilac mora obavijestiti Naručioca o tome u pisanoj formi sa detaljnim dokazima i navođenjem tačne visine potraživanja od strane Izvršioca, u roku od 14 dana od nastupanja slučaja, koji Izvršilac, po njegovom mišljenju, ovlašćuje na takva potraživanja. U suprotnom i ova prava Izvršioca se gube.
- ## 13. Potraživanja trećih lica
- Izvršilac će smatrati Naručioca u potpunosti oslobođenim svake odgovornosti i naknade štete prema potraživanjima trećih lica uzrokovanih nedostacima na robu ili nepravilnim izvršenjem ugovorenih usluga.
- ## 14. Asignacija / Zalog
- Bilo koja asignacija, zalog ili bilo kakvo drugo prenošenje prava i obaveza, u vezi ugovorenog posla, od strane Izvršioca dopuštena su samo i isključivo uz izričitu pisanu saglasnost Naručioca.
- ## 15. Založna prava/Prava retencije
- 15.1 Izvršilac neće uspostaviti ništa – niti će učiniti išta što bi rezultiralo uspostavljanju – bilo kojeg založnog prava, tereta, prava retencije ili bilo koje druge vrste prava nad stvarima Naručioca ili nad isporukama roba/uslugama ili dijelovima istih.
  - 15.2 Izvršilac će osigurati da slične odredbe budu sadržane i u svim njegovim podugovorima.
- ## 16. Osiguranja
- 16.1 Izvršilac je dužan sam ugovoriti osiguranja potrebna za obim ugovorenih isporuka i usluga. Na pisani zahtjev Naručioca, Izvršilac je obavezan Naručiocu dostaviti svu neophodnu dokumentaciju potrebnu za provjeru validnosti pokrivača osiguranja i ovlašćuje Naručioca da ima pravo da dobije informacije o zaključenim polisama osiguranja od odgovarajuće Osiguravajuće kuće.
  - 16.2 Izvršilac se pri sklapanju ugovora sa Naručiocem obavezuje posjedovati valjanu polisnu osiguranja od odgovornosti iz djelatnosti, sa pokrićem osiguranja od izvan ugovorne odgovornosti iz osnovne djelatnosti za štete pričinjene trećim osobama i stvarima trećim osobama, ugovorenu po štetnom događaju uz saglasnost sa Naručiocem.

- 16.3 Izvršilac se obavezuje prema potrebi Naručioca, ukoliko je ugovorena obaveza isporuke robe od Izvršioca u mjestu Naručioca, prema isključivom zahtjevu Naručioca obezbijediti osiguranje robe u međunarodnom kombinovanom transportu predmeta robe od općih i drugih potencijalnih rizika, sve u zavisnosti od karakteristika robe kao i prema kojoj vrsti transporta se prevozi ista.
- 16.4 Izvršilac se obavezuje u zavisnosti od predmeta ugovora, prilikom izvođenja radova u fabričkom krugu Naručioca, odmah bez odlaganja po potpisu ugovora odnosno prije početka izvođenja radova sklopiti ugovor o osiguranju (polisu osiguranja) sa pokrivenom štete prouzrokovane uništenjem, oštećenjem ili nestankom osiguranih stvari usljed poslova koje obavlja Izvršilac po ugovoru i/ili od njega angažovani podizvršioći, na sumu osiguranja ugovorenih radova, te pokrivenom postojeće imovine i imovine trećih lica, sve uz prethodnu saglasnost sa Naručićem o uslovima osiguranja.
- 16.5 Izvršilac se obavezuje sklopiti ugovor o osiguranju prije početka izvođenja radova za sve rizike od štete koje bi bile prouzročene vozilima i radnim mašinama u pokretu a biće korištene pri izvođenju uslužnih radova kod Naručioca. Za slučaj da radne mašine nisu registrovane moraju se dopunski osigurati od štete koju bi prouzrokovali dok su u kretanju.
- 16.6 Izvršilac je obavezan da blagovremeno plaća svoje premije osiguranja i da po zahtjevu Naručioca dostavi potvrdu od Osiguravajuće kuće o dospjeloj plaćanja i izvršenoj uplati.
- 16.7 Međutim, ugovoreno ili bilo koje drugo osiguranje ne ograničava obaveze i odgovornosti Izvršioca ni na kakav način. Ako Naručilac nema primjedbi na ugovorene polise osiguranja, Izvršilac ih je ipak dužan dostaviti na zahtjev Naručioca.

17. Mjesto izvršenja

Mjesto izvršenja će biti konačno određeno definisano u narudžbenici/ugovoru. Navedeno se posebno odnosi na Izvršioca i to u pogledu isporuke robe, usluge i plaćanja, nezavisno od toga da li je ili ne postignut dogovor oko mjesta isporuke robe, usluge ili plaćanja ili mogućeg preuzimanja troškova prevoza od strane Naručioca.

18. Uslovi isporuke

- 18.1 Izvršilac je odgovoran za poštovanje svih uslova isporuke definisanih u narudžbenici/ugovoru Naručioca.
- 18.2 Izvršilac će konstantno nadgledati robu koja treba da bude isporučena i dostavljena i odmah obavijesti Naručioca o uočenim nedostacima i greškama, naročito o greškama u projektovanju i proizvodnji. Isto važi i za promjene u nauci i tehnologiji koja se primjenjuje. Ukoliko Izvršilac nakon dostave ugovorene robe utvrdi da usljed tih promjena dostavljena roba sadrži nedostatke ili greške, dužan je odmah o tome obavijestiti Naručioca i o svom trošku vratiti svu robu koja je neispravna ili sadrži grešku.
- 18.3 Isporuke se vrše isključivo na mjesto dostave definisano od strane Naručioca a na rizik Izvršioca. Ukoliko drugačije nije ugovoreno, primjenjuje se paritet DAP (na naznačenu destinaciju) i pri čemu, a za slučaj da je dogovorena isporuka na gradilište ili direktno trećim licima, Izvršilac snosi troškove i rizik istovara robe.
- 18.4 Ukoliko se ne može izvršiti dostava na ugovorenom mjestu iz razloga koji se mogu pripisati Naručiocu, Izvršilac mora odmah obavijestiti Naručioca o tome.

19. Prenos prava vlasništva

Prenos vlasništva na Naručioca nastupa ili po prvoj uplati ili pri prijemu isporuke (ili dijela isporuke) ili prihvatanju usluga (ili dijela usluga) izvršenih od strane Izvršioca, u zavisnosti od toga šta prvo nastupi. Zadržavanje prava vlasništva od strane Izvršioca je isključeno.

20. Jemstvo / Garancija / Reklamacija / Naknada štete

- 20.1 Izvršilac garantuje da je izvršena isporuka ili pružena usluga potpuna i ispravna te u skladu sa narudžbenicom/ugovorom odnosno da predmetna stvar posjeduje uobičajena svojstva potrebna za pretpostavljenu namjenu, da je u skladu sa ugovorenim specifikacijom, kvalitetom i uzetim uzorcima kao i da je u skladu sa relevantnim zakonskim propisima za isporuke robe i usluge koje važe za mjesto izvršenja ili za prodajna tržišta naznačena od strane Naručioca. U skladu sa standardima za bezbjednost hrane sva oprema koja dolazi u direktan kontakt sa hranom mora posjedovati Izjavu o usklađenosti, gdje se Izvršilac takođe obavezuje na upotrebu materijala prema standardima i tehničkim normativima EU, koristeći materijale koji su dozvoljeni u prehrambenoj industriji. Izvršilac je odgovoran za sve nedostatke u periodu važenja garancije, nezavisno od toga da li su nedostaci već postojali u trenutku dostave.
- 20.2 Izvršilac će jasno i nedvosmisleno skrenuti pažnju Naručiocu na rizike koji su obično očekivani prilikom isporuke robe i izvršenju usluga. Izvršilac je jednako odgovoran za isporuke robe i usluga koje on lično izvršava kao i za dijelove isporuka robe i usluga koje izvršavaju njegovi podgovarači.
- 20.3 Samo težine ili količine utvrđene nakon preuzimanja odnosno prihvatanja isporuka robe ili usluga ili druge količine definisane narudžbenicom/ugovorom će biti mjerodavni, ne uzimajući u obzir bilo koja prethodna vaganja ili brojanja. Sva odstupanja (gubici) u težini, brojevima komada ili količinama će se smatrati nedostatkom.
- 20.4 Naručilac je dužan primljenu isporuku robe ili usluge pregledati na uobičajen način ili je dati na pregled, čim je to prema redovnom toku stvari moguće i bez odlaganja obavijestiti Izvršioca o uočenim vidljivim nedostacima.
- 20.5 Kad Naručilac nakon prijema isporuke robe ili usluga uoči da primljena roba ili usluga sadrži nedostatke koji se nisu mogli otkriti uobičajenim pregledom prilikom preuzimanja isporuke ili usluga (skriveni nedostaci), Naručilac je dužan da o tome nedostatku obavijesti Izvršioca bez odlaganja.
- 20.6 Naručilac ne gubi ovo pravo protekom određenog perioda od trenutka preuzimanja isporuke ili usluge.
- 20.7 Naručilac koji je blagovremeno i uredno obavijestio Izvršioca o nedostatku može: a) zahtijevati od Izvršioca da nedostatak ukloni ili da mu preda drugu stvar bez nedostatka u razumnom roku kojeg odredi Naručilac, b) zahtijevati sniženje cijene i c) izjaviti da raskida ugovor bez poštovanja otkaznog roka. U svakom od ovih slučajeva Naručilac ima pravo i na naknadu štete. Pored toga i nezavisno od toga, Izvršilac odgovara Naručiocu za štetu koju je ovaj zbog nedostatka stvari pretrpio na drugim svojim dobrima, i to prema opštim pravilima i odgovornosti za štetu.
- 20.8 Period garancije po narudžbenici/ugovoru traje najmanje 24 mjeseca nakon preuzimanja isporuke ili izvršenja usluga. Prethodno se ne odnosi na rokove za naknadu štete. Na popraavljenim ili zamjenjenim dijelovima robe ili radova unutar grantnog roka, garantni rok

počinje da teče iznova. Garantni rok se produžava i za onaj period u kojem je usljed nedostatka Naručilac bio lišen upotrebe robe odnosno radova.

21. Garancije / Instrumenti osiguranja za povrat uplaćenog avansa, za dobro izvršenje posla, te za otklanjanje nedostataka u garantnom roku

- 21.1 Naručilac ima pravo da zadrži novčani iznos, u visini do maksimalno 10% od ukupne vrijednosti narudžbe, na ime garancije za dobro izvršenje posla, u skladu sa definisanim radovima u narudžbenici/ugovoru. Naručilac ima pravo da istu, bez kamata, zadrži kao osiguranje prava na garanciju, u periodu od 30 dana nakon isteka garantnog roka.
- 21.2 Izvršilac, međutim, ima mogućnost da novčanu garanciju za dobro izvršenje posla o svom trošku zamjeni bankarskom garancijom koja sadrži klauzule 'neopoziva', 'bez prigovora' i 'na prvi poziv', izdatu od banke koja je odobrena od strane Naručioca, a koja je naplativa na prvi poziv sa trajanjem ugovorenog/zakonskog garantnog roka plus najmanje 30 dana od dana isteka garantnog roka.
- 21.3 Naručilac ima pravo na ime otklanjanja nedostataka u garantnom roku, od Izvršioca tražiti da najkasnije na dan isporuke robe ili primopredaje radova dostavi Naručiocu Bankarsku garanciju, na iznos od najmanje 10% od ukupno ugovorene cijene isporučene robe ili izvedenih radova sa rokom važenja na period ugovorene garancije plus 30 dana nakon isteka garantnog roka, sa početkom trajanja od dana primopredaje robe ili predmetnih radova.
- 21.4 Naručilac ima pravo na ime obezbjeđenja uplaćenog avansa, od Izvršioca tražiti da obezbijediti i dostavi mu bankarsku garanciju na iznos ugovorenog avansa, te rokom važenja do završetka isporuke robe i/ili pružanja usluga, izdata od prvoklasne Banke prihvatljive za Naručioca, koja sadrži klauzule „na prvi poziv“ i „bez prigovora“.
- 21.5 U izuzetnim slučajevima i uz izričitu pisanu saglasnost Naručioca, Izvršilac može kao zamjenu za garancije iz prethodnih tačaka dostaviti ovjerene i bjanko potpisane 2 (dvije) mjenice od ovlaštenog predstavnika Izvršioca, sa klauzulom „bez protesta“, izdane u skladu sa Zakonom o mjenici, uz popunu mjeničnih izvjava, izvršive na cjelokupnoj imovini Izvršioca.
- 21.6 Administrativne troškove pribavljanja bankarske garancije ili mjenica snosiće Izvršilac.

22. Trenutak ispunjavanja posla

- 22.1 Rokovi isporuke počinju teći od datuma narudžbenice. Poštovanje ugovorenog datuma ili perioda isporuke će biti utvrđeno na osnovu potvrde o prijemu izdate od strane primaoca ili na mjestu izvršenja definisanom od strane Naručioca ili potpisivanjem zapisnika o prihvatanju.
- 22.2 Ukoliko nije drugačije dogovoreno, Izvršilac je u obavezi da robu isporuči odnosno usluge izvrši bez odlaganja i u primjerenom roku. Ovaj pretpostavljeni odnosno ugovoreni rok počinje da teče od dana izdavanja Narudžbenice. Smatraće se da je Izvršilac blagovremeno izvršio isporuku ukoliko je roba koja je predmet isporuke u ugovorenom roku i na ugovorenom mjestu predata Naručiocu, odnosno smatraće se da je usluga blagovremeno pružena ukoliko je Naručilac u ugovorenom roku i na ugovoreni način prihvatio radove po takvoj usluzi. Prijem radova montaže, instaliranja i slično, predstavlja relevantan momenat za ocjenu blagovremenosti isporuke robe za slučaj da je isporuka robe ugovorena sa montažom, instaliranjem i sl., odnosno da to proizilazi iz okolnosti konkretnog slučaja.
- 22.3 Ukoliko Izvršilac prema okolnostima slučaja može pretpostaviti da obavezu prema Naručiocu neće izvršiti u ugovorenom roku, dužan je da o tom pretpostavljenom zakašnjenju odmah i neodložno obavijesti Naručioca. Prijemom zakašnjele isporuke roba i usluga, Naručilac se ne odriče prava na prigovore.

23. Ugovorne kazne (novčana kazna/paušalna naknada štete)

- 23.1 Ako su ugovorne kazne (npr. kazna za kašnjenje isporuke robe ili usluga, uključujući i kašnjenje dokumentacije; kazna za nepoštovanje ugovorenih svojstava izvršenja kao što su dostupnost ili kapacitet postrojenja i sl.) ugovorene putem protokola o pregovorima, narudžbenicom/ugovorom i sl. Naručilac ima pravo da ih u predviđenim slučajevima aktivira na način da zadrži plaćanje (konačnih) računa za isporuke robe ili usluga koje nisu urađene u skladu sa ugovorenim, bez da to pravo rezerviše prilikom prijema isporuka robe ili usluga.
- 23.2 Ukoliko protokolom o pregovorima ili narudžbenicom/ugovorom nije drugačije regulisano, važe slijedeća opšta pravila:
- Ako Izvršilac prekrši svoje ugovorene obaveze, time i odredbe ovih OUN, Naručilac ima pravo da naplati ugovornu kaznu u visini od max. 10% od ugovorene cijene predmetnih roba ili usluga. Međutim, ugovorna kazna ne ograničava pravo na naknadu štete, ukoliko ona prelazi iznos ugovorne kazne;
  - Ako Izvršilac ne bude pravilno izvršavao svoje ugovorne obaveze dužan je platiti ugovorne kazne u definisanim slučajevima i iznosima;
  - U slučaju da se od trenutka zaključenja pa do prestanka pravno obavezujućeg odnosa, između Naručioca i Izvršioca u pisanoj formi dogovore izmjene ugovorom definisanih slučajeva ugovorne kazne, i novo definisani slučajevi podliježu obavezni plaćanja ugovorne kazne;
  - Obaveza plaćanja ugovorne kazne za Izvršioca nastaje u trenutku nastupanja ugovorom definisanog slučaja;
  - Plaćanje ugovornih kazni ne oslobađa Izvršioca njegovih ugovornih obaveza niti odgovornosti koje iz toga proizilaze.
  - Naručilac i Izvršilac su saglasni da definisane ugovorne kazne ne mogu biti umanjene od strane suda.
- 23.3 Propuštanje Naručioca da zahtjeva ugovornu kaznu pri prijemu ispunjenja ni u kom slučaju ne konstituise pretpostavku da se Naručilac odrekao takvog zahtjeva, te je ovlašten da ugovornu kaznu zahtjeva sve do konačnog obračuna i plaćanja, u kom slučaju je ovlašten da plaćanje Izvršiocu umanjuje za iznos ugovornih kazni.

24. Raskid ugovora (Kršenje ugovora)

- 24.1 U slučaju kašnjenja isporuka robe ili usluga prouzrokovanih krivicom Izvršioca (ili njegovih podgovarača) ili bez krivice Izvršioca, Naručilac ima pravo, da nakon odobrenja jednog, razumnog i u pisanoj formi odobrenog roka (određenog po svojoj procjeni) djelimično ili u potpunosti raskine ugovor. Izvršilac je odgovoran za sve nastale štete zbog nepotpunog ispunjenja ugovora (npr. kašnjenje isporuke, uključujući i kašnjenje dokumentacije;

neposjedovanje garantovanih svojstava robe ili usluga i sl.) odn. direktne dodatne troškove svake vrste.

- 24.2 U slučaju takvog raskida ugovora, Izvršilac neće imati pravo na bilo kakvo potraživanje prema Naručiocu.

25. Pisana forma

- 25.1 Izmjene ili dopune ugovora isključivo se dogovaraju u pisanoj formi.
25.2 Obaveza pisane forme odnosi se i na obostrani odustanak od pisane forme.

26. Sigurnosna klauzula za radove i/ili usluge montaže

- 26.1 Ukoliko je narudžbenicom/ugovorom definisana i montaža roba i/ili usluga, ona će biti izvršena u skladu sa važećim zakonskim odredbama i pravilima struke, na ugovorenom mjestu izvršenja uz pridržavanje svih relevantnih odredbi iz oblasti zaštite na radu (zaštita zaposlenika) i mjera za sprečavanje nezgoda.
26.2 Izvršilac se obavezuje da dostavi sve licence i odobrenja za preduzeće i za radnike koje angažuje za obavljanje radova/usluga (spisak radnika i njihovi atesti, licence za obavljanje građevinskih radova, zdravstvene preglede radnika-rad na visini i sl.), prije početka izvođenja radova ili pružanja usluga.
26.3 Izvršilac preuzima na sebe odgovornost za sigurnost svojih zaposlenika (uključujući i ev. zaposlenike trećih lica koja su angažovana od strane Izvršioca), tokom cijelog trajanja radova i/ili usluga montaže. Mašine i oprema isporučena Naručiocu moraju zadovoljavati odgovarajuće standarde bezbjednosti propisane zakonima Bosne i Hercegovine.

27. Salvatorska odredba

Ukoliko se bilo koja odredba ovih OUN pokaže ništavom ili djelimično ništavom, ostale odredbe ostaju na snazi. U tom slučaju Izvršilac i Naručilac obavezni su da zamijene ništavu odredbu odredbom koja je najbliža privrednoj namjeni koju su ugovorne strane htjele postići ranijom odredbom koja je proglašena ništavom.

28. Povjerljivost – Zaštita podataka

- 28.1 Izvršilac se obavezuje da će čuvati kao povjerljive sve informacije koje se odnose na Naručioca ili na predmet ugovora, osim ako su te informacije postale javno poznate ili postale poznate Izvršiocu na neki drugi zakonit način. Pored toga, Izvršilac se obavezuje da će čuvati, kao povjerljive, rezultate ili djelimične rezultate koje je dobio u realizaciji Narudžbenice i da će ih koristiti isključivo za realizaciju postojeće Narudžbenice. U slučaju da Izvršilac angažuje treće lice za izvršenje svojih ugovornih obaveza, dužan je da osigura da se to treće lice ugovorno obavezalo na najmanje isti nivo povjerljivosti.
28.2 Isto se odnosi na lične podatke vezane za zaposlene kod Naručioca ili bilo koje treće lice, koje je Izvršilac dobio u vezi sa ugovorom. Izvršilac je dužan da zaštiti te informacije od pristupa bilo kojih trećih lica, da osigura pridržavanje Zakona o zaštiti ličnih podataka i da obaveže svoje zaposlene koji obavljaju dužnosti vezane za ugovor na isti nivo povjerljivosti.
28.3 Ukoliko za potrebe izvršenja obaveza Naručilac Izvršiocu dostavlja crteže, projekte, skice, nacрте, alate ili pruža instrukcije i savjete koji jesu ili mogu biti predmet zaštite prava intelektualne svojine, to ostaje svojina Naručioca, a Izvršilac je obavezan da tako predate stvari koristi samo za izvršenje svojih obaveza prema Naručiocu i da ih po izvršenju tih obaveza Naručiocu i vrati. Bilo kakvo prenošenje ovih stvari i informacija trećim licima moguće je samo uz pisanu saglasnost Naručioca. Po izvršenju svojih obaveza, Izvršilac je dužan Naručiocu vratiti sve predate stvari, odnosno obavezan je da uništi sve medije koji sadrže informacije prema ovoj tački.

29. Primjenjivo pravo i Nadležnost suda

- 29.1 Za Izvršioca iz BiH isključivo se primjenjuje pravo Bosne i Hercegovine i Brčko distrikta BiH, a stvarno i mjesto nadležan je Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.
29.2 Ako Izvršilac ima sjedište izvan BiH, unutar ili izvan Evropske unije, svi sporovi koji proizilaze iz tog ugovora ili se odnose na povredu i raskid ugovora biće rješavani po pravilima Konvencije UN o ugovorima o međunarodnoj prodaji robe.
29.3 Sporovi koji proizilaze iz tog ugovora ili se odnose na povredu ili raskid, biće rješavani pred i po pravilima arbitražnog suda pri Spoljnotrgovinskoj komori BiH sa sjedištem u Sarajevu, BiH. Arbitražni postupak se vodi na zvaničnim jezicima BiH.

30. Zaposlenici

Izvršilac je odgovoran za to da se ispune sve zakonske norme vezane za izvođenje radova u fabričkom kompleksu, vezane za zaposlenje, posebno uredne prijave zaposlenika na penzijsko-invalidsko, zdravstveno i osiguranje od povređivanja, pridržavanje zakonskih mjera zaštite zaposlenika i zakona o zapošljavanju stranaca. To važi i za zaposlenike pojedinačnih podgovarača i eventualne zaposlenike trećih lica.

31. Kodeks ponašanja i Ugovorna klauzula o uskladenosti

Mi poštujemo međunarodno priznate standarde za zaštitu životne sredine, radne i socijalne standarde.

U toku sporazuma, obje strane su saglasne da će se pridržavati STUDEN-AGRANA rafinerija šećera Kodeksa ponašanja, koji je priložen i/ili dostupan na našoj internet stranici.

STUDEN-AGRANA rafinerija šećera zadržava pravo da prati poštovanje Kodeksa ponašanja. Ukoliko poslovni partner sazna za kršenje principa dogovorenog Kodeksa ponašanja, odmah mora obavjestiti STUDEN-AGRANA rafinerija šećera i saglasan je sa preduzimanjem odgovarajućih mjera za zaustavljanje kršenja i smanjenje štete.

Kao konačnu mjeru, STUDEN-AGRANA rafinerija šećera zadržava pravo da raskine bilo koji ugovor odmah.

www.studen-agrana.com

U istoj mjeri očekujemo takvo ponašanje i od naših Izvršilaca.

Verzija 1, 01.12.2023